

Otázka: Správa obrany státu

Předmět: Veřejná správa

Přidal(a): Andrea

Základní pojmy

- **Bezpečnost**
 - Stav, kdy se jednotlivci, skupiny a státy necítí ohrožené vážnými hrozbami
- **Bezpečností politika**
 - Souhrn opatření pro prevenci a eliminaci hrozeb
- **Bezpečnostní hrozby pro ČR**
 - Terorismus, organizovaný zločin, přírodní pohromy, nelegální migrace, kybernetické hrozby

Prameny

- **Ústavní zákon o bezpečnosti ČR**
- **Zákon o ozbrojených silách ČR**
- **Zákon o zajišťování obrany ČR**
- **Branný zákon**
- **Zákon o vojenské policii**

Orgány státní úrovně

- **Prezident ČR** (vrchní velitel ozbrojených sil, povyšuje na generály, jmenuje náčelníka)
- **Parlament** (rozhoduje o vyhlášení válečného stavu)
- **Vláda ČR** (rozhoduje o stavu nouze)
- **Bezpečností rada státu**

- **Ministerstvo obrany ČR** (zabezpečuje nedotknutelnost vzdušného prostoru)
- **Česká národní banka** (zajišťuje opatření obrany státu včetně prostředků na ně)

Orgány územní úrovně

- **Krajské úřady**
- **Obecní úřady**
- **Obecní úřady obcí s rozšířenou působností**
- **Obecní úřady**
- **Vojenské správní úřady**
- **Újezdní úřady**

Vojenské úřady

- Zákon o zajišťování obrany ČR
- VÚ - vymezené území státu určené k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil
- Územní správní jednotka
- Majetek na území újezdu smí být jen ve vlastnictví státu
- V čele = přednost
- 4 vojenské újezdy (Boletice, Hradiště, Březina, Libavá)

Zajišťování obrany státu

- **Povinnost poskytnout věcné prostředky pro potřeby obrany státu**
- **Pracovní povinnost (povolávací příkaz)**
- **Vyvlastnit nezbytné movité a nemovité věci**

Postavení ozbrojených sil ČR

- **Tvoří:**
 - **vojáci z povolání**

- **civilní personál**
- **Člení se (vnitřní struktura):**
 - **Armáda ČR**
 - Střežení objektů důležitých pro obranu
 - K letecké přepravě ústavních činitelů
 - Plnění úkolů policie ČR
 - **Vojenská kancelář prezidenta republiky**
 - Úkoly, které souvisejí s výkonem pravomoci prezidenta
 - Řízení hradní stráže
 - **Hradní stráž**
 - Vnější ostraha areálu Pražského hradu
 - Vnější ochrana objektu, kde se dočasně nachází prezident
 - Zajištění vojenské pocty při oficiálních návštěvách
 - Nesmí být použita k plnění jiných úkolů, než má stanovené

Úkoly ozbrojených sil

- Připravovat se k obraně ČR + bránit ji proti vnějšímu napadení
- Podílí se na činnostech ve prospěch míru účasti na mírových operacích
- Zúčastnit se vojenských cvičení spolu s cizími ozbrojenými silami na území ČR
- Jsou **oprávněny užívat vojenský materiál** (vojenská výstroj, technika)
- **Negativní vymezení** použití ozbrojených sil
 - Proti účastníkům stávků (ochrana práv a oprávněných hospodářských a sociálních zájmů)
- Politické strany/hnutí => nemohou v nich působit/zakládat

Vojenská policie

- Zákon o vojenské policii
- V čele náčelník > podřízen ministrovy obrany
- Hlavní velitelství v Praze
- Policejní ochrana ozbrojených sil, zabezpečovací kázeň a pořádku, bezpečný provoz vozidel
- Člení se:
 - **Služba odhalování a dokumentaci trestné činnosti**

- **Ochranná služba**

- Pouze voják z povolání
- Spolupracuje s policií a obecní policií

Vojenské zpravodajství

- Jedna z 3 zpravodajských služeb
- Jedná se o ozbrojenou zpravodajskou službu ČR
- **Rozvědná** činnost > informace ze zahraničí
- **Kontrarozvědná** činnost > získávat a analyzovat informace z území státu
- Součást ministerstva obrany ČR
- Získávání informací, které jsou klíčové pro zajištění obrany ČR

Vojenská ochrana (3 pilíře)

- **Obrana a ochrana vlastního teritoria**
- **Obrana a ochrana vzdušného prostoru**
- **Schopnost účastnit se aliančních a unijních operací**

Armáda ČR

- Prošla mnoha změnami
- Hlavní subjekt realizace obrany státu
- Od 1.1 2005 plně profesionalizovaná
- Dobrovolníci > aktivní záloha
- V čele > generální štáb > náčelník (součást MO)
- **4 etapy:**
 - **Demokratizace** - od listopadu 1989 do ČSFR
 - **Integrace** - období příprav ke vstupu do NATO (12.3 1999)
 - **Reformy** - vytvoření plně profesionalizované armády
 - **Transformace** - vytvoření moderní armády
- **Složky:**
 - **Pozemní síly**

- Brigády rychlého nasazení
- Výsadkové prapory
- Tankové prapory
- Ochrana civilního obyvatelstva
- **Vzdušné síly**
 - Nedotknutelnost vzdušného prostoru
 - Stíhací/bitevní/dopravní letouny
- **Speciální síly**
 - Radiační/chemické/biologické/záchranné brigády

Aktivní záloha

- Součást ozbrojených sil ČR
- Příslušníci se věnují vojenskému výcviku
- Mají civilní zaměstnání
- Několikrát v roce absolvují povinná vojenská cvičení
- Úkoly:
 - Pomoc při živelných pohromách
 - Ostraha objektů

Profesionální voják

- Občan, který vojenskou činnou službu vykonává jako svoje zaměstnání
- Služební poměr k ČR (jen na základě vlastní žádosti)
- Zakázána diskriminace

Vznik služebního poměru

- Občan ČR starší 18 let
- Složil vojenskou přísahu
- Není členem politické strany/hnutí
- Bezúhonný
- Zdravotně způsobilý

- Splňuje kvalifikační předpoklady

Služební zařazení

- Na území ČR a zahraničí
- **Ozbrojené síly ČR**
- **Ministerstvo**
- **Vojenské školy**
- **Vojenská policie**
- **Vojenské zpravodajství**
- Hodnosti generálů propůjčuje vojákům na návrh vlády prezident
- Ostatní předseda

Omezení občanských práv vojáka

- Shromažďovací právo
- Sdružovací právo
- Právo svobodně projevovat náboženství nebo víru
- Hospodářská a sociální práva

Základní povinnosti vojáků

- Důsledně a přesně plnit úkoly
- Zachovávat mlčenlivost
- Ohlásit nadřízenému nedostatky, závady
- Zvyšovat odborné znalosti
- Při výkonu služby nosit stejnokroj

Kázeňské odměny a tresty

- **Odměny:**

- Písemná pochvala
- Prominutí/zahlázení dřívějšího kázeňského trestu
- Peněžitý nebo věcný služby
- **Tresty**
 - napomenutí
 - písemná důtka
 - výstraha pro neodpovědný výkon
 - snížení platu (15% na 6 měsíců)

Péče o vojáky

- MO je povinno
 - Zajišťovat zdravotní služby
 - Zřizovat, udržovat a zlepšovat sociální zařízení
 - Pečovat o vzhled a úpravu míst
 - Vytvářet příznivé podmínky pro stravování vojáků
 - Zajišťovat vojákům ubytování
 - Zabezpečit rekvalifikaci

Zabezpečení vojáků

- Služební plat
- Náborový a stabilizační příspěvek
- Cestovní náhrady
- Stravné
- Proviantní a výstrojní náležitosti
- Zdravotní péče, pojištění, nemocenské
- Preventivní rehabilitace
- Výsluhové náležitosti (odchodné, úmrtné)

Použití zbraně vojákem

- Vojáci z povolání > oprávnění použít zbraň (střelnou, bodnou, sečnou)

- Před použitím: domluva, napomenutí, použít hmatů a chvatů
- Zásada účelnosti, minimalizace, přiměřenosti

Zánik služebního poměru

- Uplynutí stanovené doby
- Propuštění
- Odnětím hodnosti
- Úmrtí
- Prohlášením za mrtvého
- Omezení svéprávnosti
- Zrušení ve zkušební době

Branná povinnost

- Povinnost státního občana ČR plnit úkoly ozbrojených sil
- Občan se podrobí odvodnímu řízení
- Muži i ženy od 18 do 60 let
- Odvody podle ročníku/kvalifikace
- Občan mimo brannou povinnost - může se přihlásit
- Zánik:
 - dosažení 60 let
 - zdravotní nezpůsobilost
 - omezení svéprávnosti
 - pozbytím občanství
 - náboženské vyznání

Druhy vojenské činné služby

- Konkretizace branné povinnosti občanů

Branný zákon rozlišuje:

- Vojenskou činnou službu vykonávanou mimo stav ohrožení státu/mimo válečný stav
- Vojenskou činnou službu vykonávanou za stavu ohrožení státu/za válečného stavu

Odvodní řízení

- Rozhoduje se o schopnosti občana vykonávat vojenskou činnou službu
- Krajské vojenské velitelství > povolá občana k odvodnímu řízení
- Těhotná žena > nepovolává se
- Odvodní komise: čtyřčlenné, předseda = ředitel krajského velitelství
- Podle zdravotního stavu se vydá rozhodnutí o (ne)schopnosti občana vykonávat vojenskou činnou službu
- Rozhoduje většinou hlasů (rovnost > rozhodne předseda)

Civilní ochrana

- Souhrn činností a postupů věcně příslušných orgánů/organizací/složek s cílem minimalizace negativních dopadů na zdraví a životy lidí
- Zabezpečuje výkon humanitárních úkolů
- Cíl: chránit civilní obyvatelstvo (evakuace, poskytování úkrytů, záchranné práce, boj s požáry...)

Vojenské školství

- Státní školy
- Spravováno MO
- Poslání: vzdělávat odborníky pro bezpečnost a obranu státu na základě potřeb Armády ČR
- Vojenská vysoká škola
 - Součást organizační složky státu
 - Samosprávná pravomoc
 - Netvoří vlastní rozpočet

Organizační struktura

- **Vojenská rezortní zařízení**
 - Školící a vzdělávací středisko MO
 - V čele: velitel Velitelství výcviku (vojenská akademie)
- **Střední vojenské školy**
 - Vojenská střední škola
 - Vyšší odborná škola MO v Moravské Třebové
 - Poslání: výchova všestranně připravených profesionálů
- **Vysoké vojenské školy**
 - Univerzita obrany Brno
 - Poslání: šíření vzdělanosti, rozvoj myšlení, nezávislé vědecké bádání
 - Působnost: podle zaměření studia
 - Akreditované studium: Bc, Ing, Mgr, Ph.D.
 - Vojenský obor při fakultě tělesné výchovy a sportu (UK)

Vysoké vojenské školy

- Univerzita obrany Brno
 - Státní VŠ
 - Poslání: šíření vzdělanosti, rozvoj myšlení a nezávislého vědeckého bádání
 - Akreditované studium
- Vojenský obor při fakultě tělesné výchovy a sportu (UK)
 - Prezenční a kombinované formy studia
 - Studium 5 let

Integrovaný záchranný systém

- Pro zajištění bezpečnosti státu
- Koordinovaný postup složek při přípravě na mimořádné události
- Mimořádná událost
 - Přírodní vlivy, havárie, škodlivé působení sil a jevů
 - Ohrozila funkci systému

- Má příčinu
- Živelná, havárie, katastrofa

Rozdělení

- **Základní**
 - Hasičský záchranný sbor
 - Jednotky požární ochrany
 - Záchranná zdravotnická služba
 - Policie ČR
- **Ostatní**
 - vězeňská služba
 - vojenské záchranné útvary
 - obecní policie
 - báňská záchranná služba

Krizové stavy

- Stav nebezpečí (vyhlašuje hejtman)
- Nouzový stav (vyhlašuje vláda)
- Ohrožení státu (bez časového omezení)
- Válečný stav (vyhlašuje Parlament ČR)